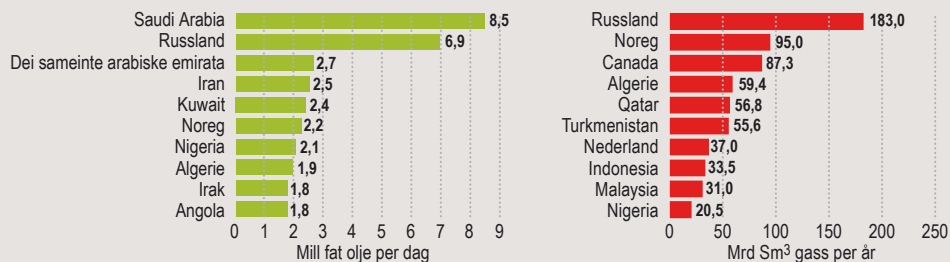

1

PETROLEUMSVERKSEMDA – NOREGS STØRSTE NÆRING

Figur 1.1 Dei største oljeeksportørane (olje inkluderer NGL og kondensat) og gassseksportørane i 2008

(Kjelde: KBC Market Services/Cedigaz)

Ved utgangen av 1950-åra var det svært få som trudde at havbotnen utanfor Norskekysten gøynde olje- og gassrikdommar. Men gassfunnet i Groningen i Nederland i 1959 førte til nytenking omkring petroleumspotensiålet i Nordsjøen.

Med funnet av Ekofisk i 1969 begynte det norske oljeeventyret for alvor. Produksjonen frå feltet tok til 15. juni 1971. I åra etterpå blei det gjort ei rekkje store funn. I dag er 65 felt i produksjon på den norske kontinentalsokkelen. Desse felte produserte i 2009 meir enn 2,3 millionar fat olje (inkludert NGL og kondensat) per dag og 102,7 milliardar standard kubikkmeter (Sm³) gass, ein produksjon av salbar petroleum på i alt 238,6 millionar Sm³ oljeekvivalentar (o.e.). I 2008 var Noreg rangert som den sjette største oljeeksportøren og den ellefte største oljeproduzenten i verda. Noreg var i 2008 verdas nest største gassseksportør, og verdas femte største gassproduzent.

Petroleumsverksemda i det norske samfunnet

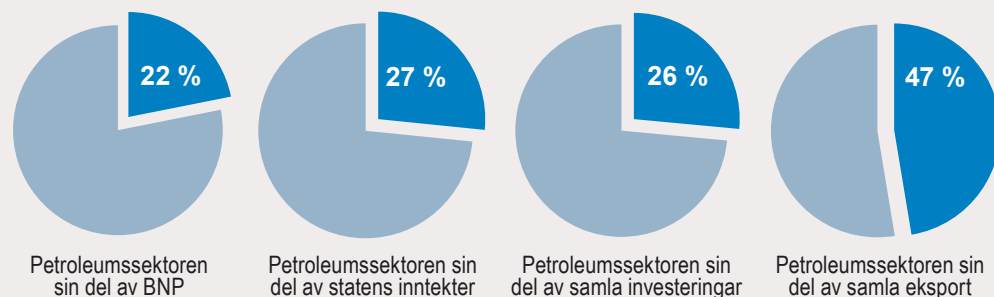
Petroleumsverksemda har hatt svært mykje å seie for den økonomiske veksten i Noreg og finansieringa av det norske velferdssamfunnet. Gjennom

40 år har næringa skapt verdiar for rundt 8000 milliardar kroner, målt i pengeverdien i dag. I 2009 stod petroleumssektoren for 22 prosent av verdiskapinga i landet. Verdiskapinga i petroleumsnæringa er nærare tre gonger høgare enn i landindustrien, og omkring 22 gonger den samla verdiskapinga i primærnæringane.

Skatt frå utvinningsselskapa og direkte eigarskap (SDØE) sikrar staten ein stor del av verdiane som petroleumsverksemda skaper. Nettokontantstraumen frå sektoren utgjorde om lag 27 prosent av dei samla inntektene til staten i 2009. Statens kontantstraum blir overført til eit eige fond, Statens pensjonsfond – Utland. Ved utgangen av 2009 var verdien av fondet 2 640 milliardar kroner.

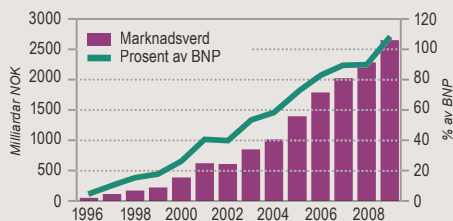
Petroleumsinntektene blir fasa gradvis inn i økonomien ved å dekkje det strukturelle oljekorrigerte underskotet på statsbudsjettet. Innfasinga skjer om lag i takt med utviklinga i forventa realavkastning av fondet.

I 2009 stod råolje, naturgass og røttenester for om lag halvparten av Noregs eksportverdi. Petroleumseksporten utgjorde nærare 480 milliardar

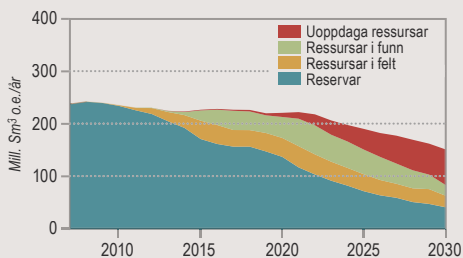

Figur 1.2 Makroøkonomiske indikatorar for petroleumssektoren 2009

(Kjelde: Statistisk sentralbyrå/Finansdepartementet)

Figur 1.3 Storleiken på Statens pensjonsfond - Utland per 31.12.2009 og som del av BNP
(Kjelde: Statistisk sentralbyrå/Norges Bank)

Figur 1.4 Produksjonsprognose
(Kjelde: Oljedirektoratet/Olje- og energidepartementet)

kroner i 2009. Det er 11 gonger meir enn eksportverdien av fisk.

Sidan oppstarten av petroleumsverksemda på den norske kontinentalsokkelen er det investert enorme summer i leiting, utbygging av felt, transportinfrastruktur og landanlegg. Per 31.12. 2009 var det investert om lag 3000 milliardar kroner, målt i pengeverdien i dag. I 2009 blei det investert samla omkring 136 milliardar kroner i næringa. Det utgjer 26 prosent av dei samla realinvesteringane i landet.

Utviklinga framover

Vi har produsert om lag 40 prosent av det ein reknar med er dei samla utvinnbare ressursane på den norske kontinentalsokkelen. Dei utvinnbare attverande ressursane utgjer eit stort potensial for verdiskaping også i mange år framover.

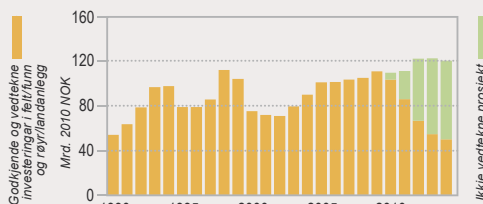
Figur 1.4 viser ein prognose for produksjonen frå den norske sokkelen. Prognosen tek utgangspunkt i eit estimat frå Oljedirektoratet over utvinnbare petroleumsressursar, og byggjer på at styresmaktene og industrien gjer dei vedtaka som må til for at ein skal kunne vinne ut ressursane som er igjen.

Ein ventar at petroleumsproduksjonen vil halde seg relativt stabil dei næraste åra. Produksjonen av olje og andre væsker vil gradvis bli redusert. Gassalet vil derimot auke frå nivået i dag til mellom 105 og 130 milliardar Sm³ i løpet av det neste tiåret. Frå å utgjere 43 prosent av den norske petroleumsproduksjonen i 2009 vil gassproduksjonsdelen auke i åra framover. På lengre sikt vil talet på nye funn og storleiken på dei vere avgjerande for produksjonsnivået.

Investeringsnivået på norsk sokkel har auka dei siste åra, og ein reknar med eit fortsatt høgt investeringsnivå i åra som kommer. Finanskrisen har bidratt til et noe lågare aktivitetsnivå i 2010 enn tidlegare venta, men investeringane ser allikevel ut til å bli i overkant av 110 milliardar kroner (sett bort

frå leiting). Den kraftige investeringsauka dei siste åra skuldas blant annet ein betydelig kostnadsvekst i sektoren. Analysebyrået IHS/CERA har estimert ein auke på omkring 80 prosent i perioden 2005 - 2009. I tillegg er sokkelen blitt meir moden, noko som medfører meir kompliserte og utfordrande forhold knytta til utvinning. Dette gjer det dyrare å utvinne ressursane.

Olje- og gassprisane er svært viktige for aktivitetsnivået og inntektane til staten. Oljeprisen har variert mykje dei siste 2-3 åra. I 2009 hadde oljeprisen ein stigande tendens gjennom året; fra omkring 40 dollar per fat i byrjinga av året til omtrent 80 dollar ved inngangen til 2010. Betring i verdsøkonomien, aukande oljeforbruk i framvaksande økonomiar og produksjonsbegrensningar frå OPEC var nokon faktorar som bidrog til prisoppgangen i 2009.

Figur 1.5 Historiske investeringar og prognose for framtidige investeringar (investering i leiting er ikkje inkludert)

(Kjelde: Oljedirektoratet/Olje- og energidepartementet)